

Силабус
навчальної дисципліни
Історія української культури
2020-2021 навчальний рік

Освітня програма. Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)

Спеціальність. 014 Середня освіта

Предметна спеціальність. 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Галузь знань. 01 Освіта / Педагогіка

Рівень вищої освіти. Перший

Викладач (і)	Людмила ЗОЛОТАР
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-istor/composition-kaf-istor/zolotar-liudmyla-mykolaiivna
Контактний тел.	0667966342
Е-mail викладача:	zolotar_lyuda@ukr.net
Графік консультацій	в online режимі з використанням дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	16	14	60	екзамен

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: культура, цивілізація, етнос, ментальність, язичництво, християнство, літопис, фреска, мозаїка, братські школи, гуманізм, «українське бароко, тощо.

Мета та предмет курсу: метою викладання навчальної дисципліни «Історія української культури» є вивчення основних періодів розвитку української культури, проблеми етногенезу та культурогенезу українського народу, засвоєння історичної специфіки української національної культурної традиції, що постає невід'ємною умовою формування ціннісних орієнтирів та гуманізації сучасного українського суспільства. Предметом курсу є історичний розвиток української культури, з її об'єктивними закономірностями, які вплинули на формування світових і національних процесів та сприяли розвитку системи цінностей, окреслили характер культури.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, філософії та закономірностей розвитку предметної області; планувати, організовувати та реалізовувати на практиці дії зі зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального й духовного) в тому числі й учнів з особливими освітніми потребами.

ЗК-3. Здатність до навчання, самонавчання й опанування сучасних знань, необхідних для організації ефективної діяльності у професійній сфері; пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-6. Здатність до особистісного і професійного самовизначення, самоствердження й самореалізації; толерантного ставлення до всіх суб'єктів педагогічної взаємодії.

ЗК-7. Здатність до організації партнерсько-лідерських стосунків, створення команди однодумців, ухвалення ефективних рішень у стандартних та невизначених умовах та готовність брати відповідальність за результати спільної діяльності.

ЗК-8. Здатність діяти на основі принципів і норм педагогічної етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й здобувачами освіти на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі.

ФК 1. Здатність систематично застосовувати набуті теоретичні і методичні знання, критично аналізувати концептуальні історичні, філософські, психолого-педагогічні, музично-теоретичні, вокальні, диригентсько-хорові, інструментальні принципи, методи і технології з урахуванням англомовного контексту.

ПРН 1. Володіти знаннями основ історії, філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості.

ПРН 9. Класифікувати, співвідносити, критично аналізувати й оцінювати відкриті джерела інформації державною і англійською мовами для проведення освітньої діяльності та наукового пошуку.

ПРН 13. Створювати в освітньому середовищі партнерсько-лідерські стосунки в командах однодумців, дискутувати, експериментувати, аргументувати, підсумовувати, ухвалювати ефективні рішення у стандартних і невизначених умовах, брати відповідальність за результати спільної діяльності.

ПРН 14. Планувати, організовувати, здійснювати, підводити підсумки самостійної роботи, уміти отримувати результат у визначений deadline з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

Зміст курсу:

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Історичний розвиток української культури: від витоків до IX ст.

Тема 1. Вступ до курсу «Історія української культури».

Тема 2. Культура первісного суспільства і давніх цивілізацій на території сучасної України.

Змістовий модуль 2. Історія української культури IX-XVII ст.

Тема 3. Культура Київської Русі, Галицько-Волинського князівства.

Тема 4. Культурні процеси за литовсько-польської і польсько-козацької доби.

Модуль 2

Змістовий модуль 3. Історія української культури з II пол. XVII – XIX ст.

Тема 5. Українська культура доби козацько-гетьманської держави. Українське бароко.

Тема 6. Українська культура кін. XVIII – XIX ст.

Змістовий модуль 4. Особливості української культури XX ст.

Тема 7. Українська культура і духовне життя на початку XX ст.

Тема 8. Особливості радянської доби в українській культурі.

Модуль 3

Змістовий модуль 5. Специфіка української соціокультурної ситуації сьогодення

Тема 9. Передумови національного відродження української культури.

Тема 10. Культурне життя української еміграції.

Змістовий модуль 6. Постмодерністичні тенденції в сучасній українській культурі.

Тема 11. Особливості та характерні риси українського соціокультурного простору.

Тема 12. Основні тенденції розвитку масової культури в Україні в умовах глобалізації.

Методи навчання: За джерелами передачі й характером сприйняття інформації. Словесні: пояснення, розповідь, лекція, бесіда. За основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання: методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок. За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі. Методи стимулювання навчальної діяльності: метод навчальної дискусії, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу; метод створення ситуації новизни навчального матеріалу; метод опори на життєвий досвід здобувачів. Методи контролю і самоконтролю у навчанні. Методи навчання: виконавчий; репродуктивний, продуктивно-практичний; частково-пошуковий; пошуковий.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): Вивчення навчальної дисципліни «Історія української культури» передбачає підготовку до семінарських занять, опрацювання основної та додаткової літератури, виконання

завдань передбачених навчальним планом. Студенти зобов'язані дотримуватися дедлайнів визначених для виконання усі видів письмових робіт з курсу. Відвідання занять є складовою навчального процесу. Передбачається, що студенти відвідають в повному обсязі лекції і практичні заняття з «Історія української культури». Студенти інформують викладачку про неможливість відвідати заняття. Академічна доброчесність: передбачається, що при підготовці до практичних занять, роботі з джерелами інформації, будуть дотримуватися всіх видів академічної доброчесності та наукової етики.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: вивчення курсу не передбачає використання програмного забезпечення, крім загально вживаних операційних систем та програм.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Історія української культури» здійснюється шляхом проведення заходів, які включають поточний контроль: відбувається за результатами виконання самостійних робіт (опрацювання літератури та першоджерел, конспектування першоджерел, написання рефератів та есе, складання презентацій тощо) та підсумкового контролю в формі екзамену наприкінці семестру з урахуванням відвідування занять, виступів на семінарських заняттях, якості самостійної навчальної роботи. Рівень навчальних досягнень студентів оцінюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно)

			з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--	--	--	---

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Світова та українська культура: навч. посібник. Львів: Світ, 2004. 344с.
2. Анучина Л. В., Гребенюк Н. Є., Лисенко О. А. Українська та зарубіжна культура. Х.: Одісей, 2006. 375 с.
3. Білоцерківський В.Я., Шейко В.М. Історія української культури. Навч. посіб. К.: Знання, 2009. 413с.
4. Бокань В., Польовий Л. Історія культури України. Київ: МАУП, 2002. 256 с.
5. Висоцький О. Ю. Історія української культури: Навчальний посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2009. 130 с.
6. Виткалов В.Г., Митровка М.М. Українська культура: Навчально-методичний посібник. Рівне: Волинські обереги, 2001. 168 с.
7. Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Рижко В.А. Історія світової та української культури: підручник для вищ. закл. освіти. К.: Літера, 2000. 464с.
8. Заєць І. І. Витоки духовної культури українського народу (на матеріалах мезолітичної епохи). *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Історія.* 2006. Вип. 10. С. 9-11.
9. Історія світової та української культури: підручник для вищ. закл. світи / В.А. Греченко та ін. К.: Літера ЛТД, 2005. 464с.
10. Історія української архітектури / Ред. В.І. Тимофієнко. К.: Техніка, 2003. 472 с.
11. Історія української культури / За заг. ред. І. Крип'якевича. К.: Либідь, 2002. 656 с.
12. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд. Б.І. Білик та ін. К.: Вища шк., 2000. 607с.
13. Історія української культури: у 5 томах. К.: Наукова думка, 2001. Т.1.1134 с., Т.2. 847 с., Т.3, 2003.1245 с.
14. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. 4-те вид., перероб. і доп. К.: Знання-Прес, 2002. 351с.
15. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. / Передмова проф. В.Скотного. Ч.І. Львів: Світ, 2003. 256 с.
16. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. /Передмова проф. С. Павлюка. Ч. 2. Львів: Світ, 2004. 268 с.
17. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С. О. Українське мистецтво:

Навч. посібн.: У 3 ч. Ч. 3. Львів: Світ, 2005. 268 с.

18. Культура і побут населення України: Навч. посібник / В.І. Наулко та ін.. 2-е вид., доп. та перероб. К.: Либідь, 1993. 288с.
19. Культурологія: українська та зарубіжна культура : Навчальний посібник / За ред. М.М. Заковича . К.: Знання, 2007. 567 с.
20. Лекції з історії світової та вітчизняної культури : Навч.посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп./ За ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. Львів: Світ, 2005. 568 с.
21. Огієнко І. Українська культура: Коротка історія культурного життя українського народу. К.: Довіра, 1992. 141с.
22. Попович М.В. Нарис історії культури України. К.: АртЕк, 2001. 728с.
23. Семчишин М. Тисяча років української культури. К., 1996. 689 с.
24. Українська культура: історія і сучасність: Навч. посібник/ За ред. Черепанової С.О. Львів: Світ, 1994. 456 с.
25. Українська культура: Лекції за редакцією Дмитра Антоновича / Упор. С.В. Ульяновська. К.: Либідь, 1993. 592с.
26. Українська та зарубіжна культура: навч. посібник. / Закович М.М., Зязун І.А., Семашко О.М. та ін. К.: Товариство «Знання», 2000. 622с.
27. Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник./ Дещинський Л.Є., Денисов Я.Я., Скалецький М.П. та ін. Львів: Бескид Біт, 2005. 304с.
28. Українська та зарубіжна культура: навч.-метод. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. 367 с.
29. Українська художня культура: навч. посіб. / За ред. І.Ф. Ляшенка. К.: Либідь, 1996. 416с.
30. Українське краєзнавство: сторінки історії / Г.С. Дем'янчук та ін. К.: Вид. Центр «Просвіта», 2006. 296с.
31. Українське мистецтво та архітектура кінця ХІХ – початку ХХст. / НАНУ. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського. К.: Наук. думка, 2000. 240с.
32. Хоменко В.Я. Українська і світова культура: підручник. К.: Вид-во «Україна», 2003. 336с.
33. Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія української культури. К.: Кондор,2006. 258с.

Додаткові

34. Баран В.Д., Баран Я.В. Походження українського народу. К., 2002. 403 с.
35. Брайчевський М.Ю. Утвердження християнства на Русі. К., 1989. 296 с.
36. Залізник Л. Л. Первісна історія України. К., 1999. 263 с.
37. Зарубіжні українці : етнографічний довідник. К.: Україна. 1991. 256 с.
38. Корінний М.М. Короткий термінологічний словник з української та зарубіжної культури. К.: Україна, 2000. 184 с.
39. Лозко Г. Українське народознавство. Харків, 2005. 469 с.
40. Михайлов Б. Кам'яна Могила – світова пам'ятка стародавньої культури в

Україні. К., 2003. 152 с.

41. Овсійчук В.А. Майстри українського бароко. Жовківський художній осередок. К.: Наукова думка, 1991. 338 с.

42. Українське бароко та європейський контекст: Архітектура, образотворче мистецтво, театр і музика. К.: Наукова думка, 1991. 256 с.

43. Український портрет 16 – 18 століть. К. : Артанія Нова, Хмельницький : Галерея, 2006. – 352 с.

44. Митці України: енциклопедичний довідник. К.: ІСБН, 1992. 847 с.

Інтернет ресурси

45. http://www.ebk.net.ua/Book/cultural_science/zakovich_kulturologiya/part3/320.htm

46. <http://pulib.if.ua/part/13959>

47. <http://www.history.org.ua/>

48. <http://www.history.org.ua/?litera&askAbout=journal>

49. [http://resource.history.org.ua/cgi-](http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0008784)

[bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0008784](http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0008784)

50. <http://www.belhistory.com/>

51. <http://besthistorysites.net/>